

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Modernizace obsahu a formy výuky matematiky pro
přírodní a technické vědy CZ.1.07/2.2.00/15.0377

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jméno :

Příjmení :

Číslo studenta:

Křivkové integrály a Greenova věta

1. Vypočítejte $\int_{\mathcal{K}} x^2 y \, ds$, kde křivka $\mathcal{K}$ je úsečka spojující body $A[0, 1, 3], B[-1, 2, 3]$.

a) Parametrický tvar křivky $\mathcal{K}$ je dán rovnostmi

$$\begin{aligned} x &= 0 - t \\ y &= 1 + 2t \\ z &= 3 + 3t \end{aligned} \quad t \in [0, 1]$$

$$\begin{aligned} x &= -1 - t \\ y &= 2 + t \\ z &= 3 \end{aligned} \quad t \in [0, 1]$$

$$\begin{aligned} x &= 0 - t \\ y &= 1 + t \\ z &= 3 \end{aligned} \quad t \in [0, 1]$$

$$\begin{aligned} x &= 0 - t \\ y &= 1 + t \\ z &= 3 \end{aligned} \quad t \in [0, 3]$$

b) Daný křivkový integrál převedeme do tvaru

$$\int_0^1 [t^2(-1-t)] \, dt$$

$$\int_0^1 [t^2(1+t)] \, dt$$

$$\int_0^1 [t^2(1+2t)] 2 \, dt$$

$$\int_0^3 [t^2(1+t)] \, dt$$

c) Integrál má hodnotu

$$\frac{-7}{12}$$

$$\frac{5}{3}$$

$$\frac{117}{4}$$

$$\frac{7}{12}$$

2. Vypočítejte $\int_{\mathcal{K}^+} x \, dy$, kde křivka $\mathcal{K} = \{(t, t^2) : t \in [-1, 2]\}$.

a) Daný křivkový integrál převedeme do tvaru

$$\int_{-1}^2 2t^2 \, dt$$

$$\int_{-1}^2 [t\sqrt{1+4t^2}] \, dt$$

$$\int_{-1}^2 [t+t^2] \, dt$$

$$\int_{-1}^2 t^2 \, dt$$

b) Integrál má hodnotu

$$\frac{1}{3}$$

$$6$$

$$\frac{8}{3}$$

$$9$$

3. Vypočítejte délku křivky $\mathcal{K}$, kde $\mathcal{K} = \{\vec{r}(t) = (e^t, e^{-t}, \sqrt{2}t) : t \in [-1, 0]\}$.

a) Délka křivky je dána integrálem

$$\int_{\mathcal{K}} 1 \, ds \qquad \int_{-1}^0 \|\vec{r}'(t)\| \, dt \qquad \int_{-1}^0 \|\vec{r}(t)\| \, dt \qquad \int_{-1}^0 1 \, dt$$

b) Křivkový integrál pro výpočet délky křivky převedeme do tvaru

$$\int_{-1}^0 [\sqrt{e^{2t} + 2 + e^{-2t}}] \, dt \qquad \int_{-1}^0 [e^t + e^{-t}] \, dt \qquad \int_{-1}^0 [(e^t + e^{-t})^2] \, dt \qquad \int_{-1}^0 [e^t + e^{-t} + \sqrt{2}] \, dt$$

c) Délka křivky je

$$\frac{1}{e^2} \qquad \frac{1}{e} - e \qquad \frac{1-e^2}{e^2} \qquad e^2$$

4. Ověřte platnost Greenovy věty při výpočtu integrálu $\int_{\mathcal{K}} (x^2y, y) \, d\vec{s}$, kde křivka $\mathcal{K}$ je uzavřená křivka určená grafy funkcí $y = x$ a $y = \sqrt{x}$.

a) Po použití Greenovy věty dostaneme dvojný integrál ve tvaru

$$\int_x^{\sqrt{x}} \int_0^1 [-x^2 + 1] \, dx \, dy \qquad \int_0^1 \int_x^{\sqrt{x}} [2xy + 1] \, dx \, dy \qquad \int_0^1 \int_0^1 [-x^2] \, dy \, dx \qquad \int_0^1 \int_x^{\sqrt{x}} [-x^2] \, dy \, dx$$

b) Daný křivkový integrál převedeme do tvaru

$$\int_0^1 [x^3 + x + x^{\frac{5}{2}} + \frac{1}{2}] \, dx \qquad \int_0^1 [x^3 + x - x^{\frac{5}{2}} - \frac{1}{2}] \, dx \qquad \int_0^1 [x^3 - x + x^{\frac{5}{2}} - \frac{1}{2}] \, dx \qquad \int_0^1 [x^3 - x^{\frac{5}{2}}] \, dx$$

c) Integrál má hodnotu

$$\frac{-1}{28} \qquad \frac{-15}{28} \qquad 0 \qquad \frac{-13}{28}$$

Plošné integrály a tok vektorového pole

1. Vypočítejte plošný integrál $\iint_S \sqrt{2y} dS$, kde $S : x^2 + y^2 \leq z^2 \leq 1, y \geq 0, z \geq 0$.

a) Parametrický tvar plochy S je dán vztahy

$$\begin{aligned} x &= \sqrt{u} \\ y &= \sqrt{v} \\ z &= \sqrt{u+v} \\ u &\in [-1, 1] \\ v &\in [0, 1-u] \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} x &= x \\ y &= y \\ z &= \sqrt{x^2 + y^2} \\ x &\in [-1, 1] \\ y &\in [-1, 1] \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} x &= u \cos v \\ y &= u \sin v \\ z &= u \\ u &\in [0, 1] \\ v &\in [\pi, 2\pi) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} x &= u \cos v \\ y &= u \sin v \\ z &= u \\ u &\in [0, 1] \\ v &\in [0, \pi) \end{aligned}$$

b) Plošný integrál převedeme do tvaru

$$\int_{\pi/0}^{2\pi/1} \int [u^2 \sin v] dudv$$

$$\int_{0/0}^{\pi/1} \int [u^2 \sin v] dudv$$

$$\int_{-1/-1}^1 \int [2y] dx dy$$

$$\int_{0/0}^{11-u} \int \left[\frac{\sqrt{2}}{4\sqrt{u}} \right] dudv$$

c) Hodnota integrálu je

$$-\frac{2}{3}$$

$$0$$

$$\frac{2}{3}$$

$$\frac{\sqrt{2}}{15}$$

2. Vypočítejte integrál $\iint_{S^+} [z n_1 + y n_3] dS$, kde $S : x^2 + y^2 = 2x, x \geq 1, 0 \leq z \leq 3$.

a) Parametrický tvar plochy S je dán vztahy

$$\begin{aligned} x &= x \\ y &= \sqrt{2x - x^2} \\ z &= z \\ z &\in [0, 3] \\ x &\in [1, 2] \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} x &= \cos v + 1 \\ y &= \sin v \\ z &= u \\ u &\in [0, 3] \\ v &\in \left[-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right] \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} x &= \cos v \\ y &= \sin v \\ z &= u \\ u &\in [0, 3] \\ v &\in \left[0, \frac{\pi}{6}\right] \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} x &= u \cos v \\ y &= u \sin v \\ z &= u \\ u &\in [0, 3] \\ v &\in [0, \pi) \end{aligned}$$

b) Plošný integrál převedeme do tvaru

$$\int_{0/0}^{\pi/3} \int [u + \sin v] dudv$$

$$\int_{0/0}^{\pi/3} \int [u \sin v] dudv$$

$$\int_{-\pi/2}^{\pi/2} \int [u \cos v] dudv$$

$$\int_{1/0}^2 \int \int \left[\frac{z(1-x)}{\sqrt{2x-x^2}} \right] dz dx$$

c) Hodnota integrálu je

$$-\frac{5}{2}$$

$$9$$

$$\frac{3}{4}(4 - 2\sqrt{3} + \pi)$$

$$0$$

3. Vypočítejte tok funkce $\vec{v} = (y, x, 2xy)$ plochou $S : x^2 + y^2 \leq z \leq 4$.

a) Parametrický tvar plochy S je dán vztahy

$$x = u$$

$$y = v$$

$$z = u^2 + v^2$$

$$u \in [-2, 2]$$

$$v \in [-2, 2]$$

$$x = u \cos v$$

$$y = u \sin v$$

$$z = u$$

$$u \in [0, 2]$$

$$v \in [-\pi, \pi)$$

$$x = \sqrt{u}$$

$$y = \sqrt{v}$$

$$z = u + v$$

$$u \in [0, 4]$$

$$v \in [0, 4 - u)$$

$$x = u \cos v$$

$$y = u \sin v$$

$$z = u^2$$

$$u \in [0, 2]$$

$$v \in [0, 2\pi)$$

b) Tok plochou S je dán integrálem

$$\iint_S \vec{v} \cdot \vec{n} dS$$

$$\iint_S \|\vec{v}\| \cdot \|\vec{n}\| dS$$

$$\iint_S \text{rot } \vec{v} \cdot \vec{n} dS$$

$$\int_{\partial S} \vec{v} \cdot \vec{\tau} ds$$

c) Plošný integrál převedeme do tvaru

$$\int_0^{2\pi} \int_0^1 [-u^3] dudv$$

$$\int_0^{2\pi} \int_0^1 [u^3 \sin 2v] dudv$$

$$\int_0^{2\pi} \int_0^1 [3u^3 \sin 2v] dudv$$

$$\int_0^{4-u} \int_0^{\frac{u+v-\sqrt{uv}}{2\sqrt{uv}}} [u+v-\sqrt{uv}] dudv$$

d) Hodnota integrálu je

$$0$$

$$-\frac{\pi}{2}$$

$$\frac{1}{4}$$

$$4\pi - 1$$

Gaussova a Stokesova věta

1. Pomocí Gaussovy věty vypočítejte plošný integrál $\iint_{S^+} \vec{v} \cdot \vec{n} \, dS$, kde plocha $S = \partial V$,
 $V : x + y + z \leq 1, x \geq 0, y \geq 0, z \geq 0$ a $\vec{v} = (y, x^2y, 4)$.

- a) Pomocí Gaussovy věty převedeme daný integrál na integrál

$$\iiint_V \vec{v} \cdot \vec{n} \, dV \qquad \iiint_V \operatorname{div} \vec{v} \, dV \qquad \iiint_V \|\vec{v}\| \cdot \|\vec{n}\| \, dV \qquad \iiint_V \operatorname{rot} \vec{v} \times \vec{n} \, dV$$

- b) Trojný integrál převedeme do tvaru

$$\int_0^1 \int_0^{1-x} \int_0^{1-x-y} x^2 \, dzdydx \qquad \int_0^1 \int_0^{1-x} \int_0^{1-x-y} x^2 \, dzdydx \qquad \frac{1}{3} \int_0^1 \int_0^{1-x} \int_0^{1-x-y} x^2 \, dzdydx \qquad \int_0^1 \int_0^{1-x} \int_0^{1-x-y} 1+x^2 \, dzdydx$$

- c) Hodnota integrálu je

$$\frac{11}{60} \qquad -\frac{1}{12} \qquad \frac{1}{60} \qquad \frac{1}{15}$$

2. Pomocí Gaussovy věty vypočítejte objem elipsoidu $V : \frac{x^2}{4} + \frac{y^2}{9} + z^2 = 1$.

- a) Z Gaussovy věty plyne pro výpočet objemu tělesa V vztah $\operatorname{meas}(V) =$

$$\iint_{\partial V} 1 \, dS \qquad \frac{1}{3} \iint_{\partial V} (x+y+z) \, dS \qquad \frac{1}{3} \iint_{\partial V} (x, y, z) \vec{n} \, dS \qquad \iint_{\partial V} \|\vec{n}\| \, dS$$

- b) Po parametrizaci $x = 2 \cos u \cos v, y = 3 \sin u \cos v, z = \sin v$ dostaneme dvojný integrál

$$\int_0^{2\pi} \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} 2 \cos v \, dvdu \qquad \frac{1}{3} \int_0^{2\pi} \int_0^{\frac{\pi}{2}} \cos v \, dvdu \qquad \frac{2\pi}{3} \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \cos u \cos v \, dvdu \qquad \frac{1}{3} \int_0^{2\pi} \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \cos v \, dvdu$$

- c) Hodnota integrálu je

$$8\pi \qquad \frac{4\pi}{3} \qquad \pi \qquad \frac{\pi}{3}$$

3. Pomocí Stokesovy věty vypočítejte krivkový integrál $I = \int_{\partial S} \vec{v} \cdot \vec{\tau} ds$, kde plocha S je dána vztahy $S : \frac{x}{2} + y + z = 1, x \geq 0, y \geq 0, z \geq 0$ a $\vec{v} = (y, z^2, x)$.

a) Ze Stokesovy věty dostaneme, že $I =$

$$\iint_S \operatorname{rot} \vec{v} \times \vec{\tau} dS \quad \iint_S \operatorname{div} \vec{v} dS \quad \iint_S \|\operatorname{rot} \vec{v}\| dS \quad \iint_S \operatorname{rot} \vec{v} \times \vec{n} dS$$

b) Dvojný integrál má tvar

$$\int_0^1 \int_0^{\frac{1-x}{2}} 0 dx dy \quad - \int_0^1 \int_0^{\frac{1-x}{2}} z + 2 dx dy \quad - \int_0^1 \int_0^{\frac{1-x}{2}} 3 - \frac{x}{2} - y dx dy \quad \int_0^1 \int_0^{\frac{1-x}{2}} \sqrt{4z^2 + 2} dx dy$$

c) Hodnota integrálu je

$$\frac{2}{15}(9\sqrt{6} - 8 - \sqrt{2}) \quad -\frac{43}{24} \quad -\frac{9}{4} \quad 0$$

4. Ověřte platnost Stokesovy věty pro $\vec{v} = (z, yx, 1)$ a $S : x^2 + y^2 \leq 1, z = 3$.

a) Plošný integrál ve Stokesově větě má tvar

$$\int_{-1}^1 \int_{-\sqrt{1-x^2}}^{\sqrt{1-x^2}} 3 dx dy \quad \int_{-1}^1 \int_{-\sqrt{1-x^2}}^{\sqrt{1-x^2}} y dx dy \quad \int_{-10}^1 \int z + yx + 1 dx dy \quad \int_{-1}^1 \int_{-1}^1 y dx dy$$

b) Krivkový integrál má po parametrizaci $x = \cos t, y = \sin t$ tvar

$$\int_0^{2\pi} (\cos^2 t - 3) \sin t dt \quad \int_0^{2\pi} 3 \cos t \sin t dt \quad \int_0^1 (\cos^2 t - 3) \sin t dt \quad \int_0^{2\pi} \cos t - \sin t dt$$

c) Hodnota integrálu je

$$3\pi \quad 24 \quad -\frac{13}{4} \quad 0$$

Nezávislost na cestě a operátory v křivočarách souřadnicích

1. Máme vektorové pole $\vec{v} = (x + yz, axz, xy - z)$, $a \in \mathbb{R}$.

a) Vektorové pole je potenciální právě tehdy, když

$$\text{grad div } v = \vec{0} \qquad \text{div } \vec{v} = 0 \qquad \text{rot } \vec{v} = \vec{0} \qquad \text{rot } \vec{v} \cdot \vec{n} = 0$$

b) Dané vektorové pole je potenciální, jestliže

$$a = 1 \qquad a = -1 \qquad a = 0 \qquad a = \frac{1}{x}$$

c) Potenciál vektorového pole má pak tvar

$$\frac{x^2}{2} + xyz - \frac{z^2}{2} \qquad \frac{x^2}{2} - xyz - \frac{z^2}{2} \qquad \left(\frac{x^2}{2}, 0, -\frac{z^2}{2}\right) \qquad x + yz + xz + xy - z$$

2. Máme vektorové pole $\vec{v} = (y, x + z^2, 2yz)$.

a) Křivkový integrál $\int_{\mathcal{K}} \vec{v} \, d\vec{s}$, kde $\mathcal{K} = \{(t, -t, t), t \in [0, 2]\}$ má tvar

$$\int_0^2 -2t - 3t^2 \, dt \qquad \int_0^2 2t - t^2 \, dt \qquad \int_0^2 t + 1 \, dt \qquad \int_0^2 -t^2 \, dt$$

b) Potenciál $f(x, y, z)$ vektorového pole má pak tvar

$$\frac{y^2}{2} + \frac{z^3}{3} + \frac{x^2}{2} \qquad xy + z^2y \qquad \left(\frac{y^2}{2}, \frac{x^2}{2} + \frac{z^3}{3}, yz^2\right) \qquad y + x + z^2 + 2yz$$

c) Pro výpočet integrálu můžeme použít hodnotu výrazu

$$f(1, -1, 1) \qquad \text{div } \vec{v}(2, -2, 2) \qquad (\vec{v} \cdot \text{grad } f)(2, -2, 2) \qquad f(2, -2, 2) - f(0, 0, 0)$$

d) Hodnota integrálu je

$$-12 \qquad 0 \qquad -4 \qquad 2$$

3. Máme cylindrické parabolické souřadnice $\vec{r} = (\frac{1}{2}(q_1^2 - q_2^2), q_1 q_2, q_3)$.

a) Křivočará báze je tvořena vektory

$$\begin{array}{llll} \vec{e}_1 = (1, 0, 0) & \vec{e}_1 = (\frac{q_1^2 - q_2^2}{2}, 0, 0) & \vec{e}_1 = (q_1, q_2, 0) & \vec{e}_1 = (1, 1, 0) \\ \vec{e}_2 = (0, 1, 0) & \vec{e}_2 = (0, q_1 q_2, 0) & \vec{e}_2 = (-q_2, q_1, 0) & \vec{e}_2 = (-1, 1, 0) \\ \vec{e}_3 = (0, 0, 1) & \vec{e}_3 = (0, 0, q_3) & \vec{e}_3 = (0, 0, 1) & \vec{e}_3 = (0, 0, 1) \end{array}$$

b) Laméovy koeficienty h_1, h_2, h_3 mají hodnotu

$$\sqrt{2}, \sqrt{2}, 1 \quad \sqrt{q_1^2 + q_2^2}, \sqrt{q_1^2 + q_2^2}, 1 \quad \frac{q_1^2 - q_2^2}{2}, q_1 q_2, q_3 \quad 1, 1, 1$$

c) Uvažujeme vektorovou funkci $\vec{v} = (x, y, z)$, souřadnice této funkce v bázi $\vec{e}_1, \vec{e}_2, \vec{e}_3$ jsou

$$1, 1, 1 \quad \frac{1}{2}, 1, 0 \quad \frac{q_1}{2}, \frac{q_2}{2}, q_3 \quad q_1, q_2, q_3$$

d) Divergence vektorové funkce $\vec{v}$ v křivočarách souřadnicích má tvar

$$\begin{array}{llll} \frac{1}{q_1^2 + q_2^2} \left(\frac{\partial(\frac{q_1}{2}(q_1^2 + q_2^2))}{\partial q_1} \right. & \frac{1}{q_1^2 + q_2^2} \left(\frac{\partial(\frac{q_2}{2}(q_1^2 + q_2^2))}{\partial q_1} \right. & \frac{1}{2} \left(\frac{\partial(\frac{q_1}{2}(q_1^2 + q_2^2))}{\partial q_1} \right. & \frac{1}{\sqrt{q_1^2 + q_2^2}} \left(\frac{\partial(q_1^2 + q_2^2)}{\partial q_1} \right. \\ \left. + \frac{\partial(\frac{q_2}{2}(q_1^2 + q_2^2))}{\partial q_2} \right) & \left. + \frac{\partial(\frac{q_1}{2}(q_1^2 + q_2^2))}{\partial q_2} \right) & \left. + \frac{\partial(\frac{q_2}{2}(q_1^2 + q_2^2))}{\partial q_2} \right) & \left. + \frac{\partial(q_1^2 + q_2^2)}{\partial q_2} \right) \\ \left. + \frac{\partial(q_3(q_1^2 + q_2^2))}{\partial q_3} \right) & \left. + \frac{\partial(q_3(q_1^2 + q_2^2))}{\partial q_3} \right) & \left. + \frac{\partial(q_3(q_1^2 + q_2^2))}{\partial q_3} \right) & \left. + \frac{\partial(q_1^2 + q_2^2)}{\partial q_3} \right) \end{array}$$

e) Gradient funkce $f(x, y, z) = yz$ v křivočarách souřadnicích má tvar

$$\left(\frac{2q_2 q_3}{q_1^2 - q_2^2}, \frac{2q_1 q_3}{q_1^2 - q_2^2}, q_2 q_1 \right) \quad (0, q_3, q_2 q_1) \quad \left(\frac{q_2 q_3}{q_1^2 + q_2^2}, \frac{q_1 q_3}{q_1^2 + q_2^2}, q_2 q_1 \right) \quad (0, q_2, q_3)$$

f) Rotace vektorové funkce $\vec{v} = (0, 0, yz)$ má v křivočarách souřadnicích tvar

$$\left(\frac{q_3}{q_1^2 + q_2^2}, \frac{q_2}{q_1^2 + q_2^2}, 0 \right) \quad (q_3, 0, 0) \quad \left(\frac{q_1}{q_1^2 + q_2^2}, \frac{q_2}{q_1^2 + q_2^2}, q_3 \right) \quad (0, 0, q_1 q_2 q_3)$$

Sdružené báze, Grammova matice, tenzory

1. Máme $\Phi : \vec{q} \rightarrow \vec{r}$ dané předpisem $r^1 = (q^1)^2$, $r^2 = q^2$, $r^3 = q^2 + q^3$ a bod $A[1, 0, 1]$.

a) Křivočará báze v bodě A je určena vektory

$$\begin{array}{llll} \vec{e}_1 = (2, 0, 0) & \vec{e}_1 = (1, 0, 0) & \vec{e}_1 = (2q^1, 0, 0) & \vec{e}_1 = (\frac{1}{4}, 0, 0) \\ \vec{e}_2 = (0, 1, 1) & \vec{e}_2 = (0, 1, 0) & \vec{e}_2 = (0, 1, 1) & \vec{e}_2 = (0, 1, 0) \\ \vec{e}_3 = (0, 0, 1) & \vec{e}_3 = (0, 0, 1) & \vec{e}_3 = (0, 0, 1) & \vec{e}_3 = (0, -1, 1) \end{array}$$

b) Inverzní zobrazení Φ^{-1} k zobrazení Φ je dáno vztahy

$$\begin{array}{llll} q^1 = (r^1)^2 & q^1 = \sqrt{r^1} & q^1 = \sqrt{r^1} & q^1 = \sqrt{r^1} \\ q^2 = r^2 & q^2 = r^2 & q^2 = r^2 & q^2 = r^2 \\ q^3 = r^3 - r^2 & q^3 = r^3 + r^2 & q^3 = r^3 - r^2 & q^3 = -r^3 - r^2 \end{array}$$

c) Sdružená báze $\{\vec{e}^1, \vec{e}^2, \vec{e}^3\}$ k bázi $\{\vec{e}_1, \vec{e}_2, \vec{e}_3\}$ má tvar

$$\begin{array}{llll} \vec{e}^1 = (2, 0, 0) & \vec{e}^1 = (\frac{1}{2}, 0, 0) & \vec{e}^1 = (1, 0, 0) & \vec{e}^1 = (2r^1, 0, 0) \\ \vec{e}^2 = (0, 1, 1) & \vec{e}^2 = (0, 1, 0) & \vec{e}^2 = (0, 1, 0) & \vec{e}^2 = (0, 1, 1) \\ \vec{e}^3 = (0, 0, 1) & \vec{e}^3 = (0, -1, 1) & \vec{e}^3 = (0, 0, 1) & \vec{e}^3 = (0, 0, 1) \end{array}$$

d) Kontravariantní a kovariantní souřadnice vektoru $\vec{v} = (-2, 3, 1)$ jsou

$$\begin{array}{llll} (-2, 3, 1) & (-1, 3, 2) & (-8, 4, 1) & (1, 3, -2) \\ (1, 3, -2) & (-4, 4, 1) & (-1, 3, 2) & (-2, 3, 1) \end{array}$$

e) Inverzní matice G^{-1} ke Grammově matici G má tvar

$$\begin{pmatrix} \frac{1}{4} & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \end{pmatrix} \quad \begin{pmatrix} 4 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \end{pmatrix} \quad \begin{pmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \quad \begin{pmatrix} \frac{1}{4} & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -1 \\ 0 & -1 & 2 \end{pmatrix}$$

f) Mezi kontravariantními souřadnicemi $\hat{v}^i$ vektoru $\vec{v}$, prvky g_{ji} Grammovy matice G , prvky g^{ij} inverzní matice G^{-1} a kovariantními souřadnicemi $\hat{v}_j$ vektoru $\vec{v}$ platí vztah

$$\hat{v}^j = g_{ji}\hat{v}_j \quad g_{ji} = \hat{v}_j\hat{v}^i \quad g^{ij} = \hat{v}^i\hat{v}_j \quad \hat{v}_j = g_{ji}\hat{v}^i$$

g) Skalární součin vektoru $\vec{v}$ a vektoru $\vec{w}$ se rovná

$$\hat{v}^j\hat{w}_j \quad \hat{v}_j\hat{w}^i \quad \hat{v}^i\hat{w}^j \quad \hat{v}_i\hat{w}_i$$

h) Grammova matice G je

smíšený tenzor druhého řádu	kontravariantní tenzor	kovariantní tenzor	dvakrát kovariantní tenzor
--------------------------------	---------------------------	-----------------------	-------------------------------

i) Kroneckerovo delta δ_i^j je

smíšený tenzor druhého řádu	kontravariantní tenzor	kovariantní tenzor	dvakrát kovariantní tenzor
--------------------------------	---------------------------	-----------------------	-------------------------------